

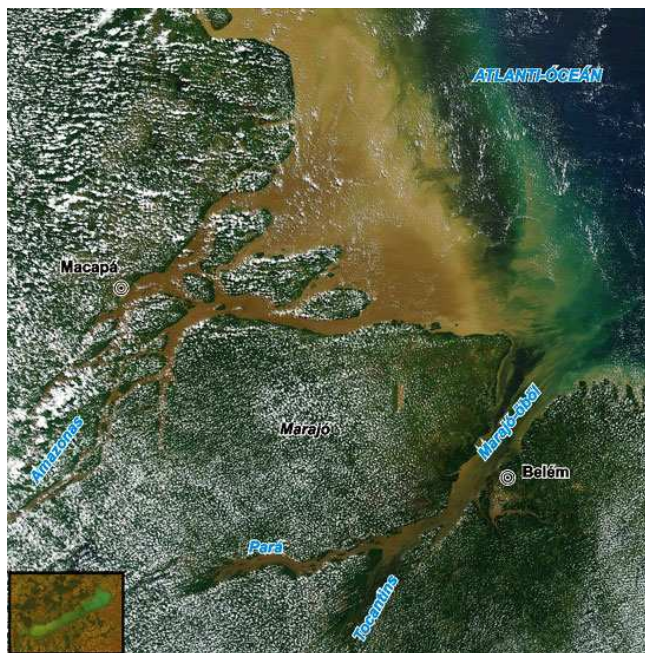
FOLYÓ-ÓRIÁSOK

A Föld legnagyobb folyóóriása kétségtelenül az **Amazonas**: „toronymagasan” vezeti a vízhozam ($180\,000\ m^3/s$) és a vízgyűjtő ($7\,180\,000\ km^2$) listát a **Kongó** előtt ($42\,000\ m^3/s$, illetve $3\,822\,000\ km^2$), de általában a hosszúság alapján is első helyezett ($6516\ km$). Általában, mivel a **Nílust** a legtöbb kiadvány $6484\ km$ hosszúnak, néhány azonban $6671\ km$ -esnek tünteti fel. Az Amazonason több víz folyik le, mint a Mississippin, a Níluson és a Jangcén együttvéve, amely így a világ óceánjaiba ömlő édesvíz mennyiségének egyötöde. Torkolatának környékén a víz iható még ott is, ahol a tengerről a szárazföld már nem is látszik, és a tenger sótartalma még a parttól

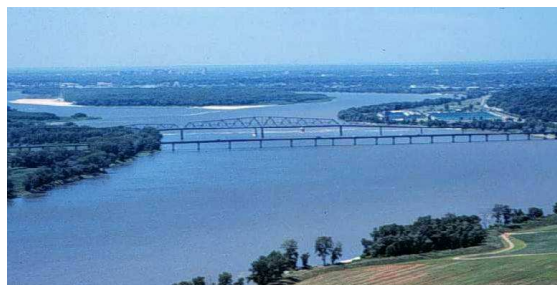
150 kilométerre is jelentősen kisebb a szokásosnál. A folyó óceánjárókkal még Iquitosnál, a tengertől 3700 kilométerre is hajózható, kisebb hajók még $780\ km$ -t mehetnek felfelé, egészen Achual Pointig. Brazíliában, az Egyenlítő szinte „telibe találja” a deltában, az esőerdők övezetében épült Macapá városát. Maga az Amazonas itt éri el a tengert; a Belém melletti Marajó-öbölbe két kisebb folyó, a Pará és a Tocantins ömlik.

Az Amazonas nemcsak vízből, hanem hordalékból is sokat szállít, amely a szárazföldtől 100 kilométer távolságban is sárgára festi a tengervizet. Az árapály sem kicsi eközben az Atlanti-óceánon, így az eredmény egy olyan delta, amelynek ágai tölcserék. A torkolat szigeteinek alakja évtizedes távlatban gyorsan változik: a Világatlaszban található térképhez képest a mai műholdképeken szinte teljesen más a rajzolatuk.

A Terra műhold MODIS-rendszerének felvétele (forrás: NASA)

A Mississippi St. Louis-tól nem messze

A hosszúság és vízgyűjtő terület szerinti harmadik helyet a **Mississippi** foglalja el ($6420\ km$, $3\,221\,000\ km^2$), a vízhozam alapján a **Jangce** a harmadik legnagyobb ($35\,000\ m^3/s$). A Nílus a csapadékos területen eredő, de útja nagy részét száraz vidéken megteendő ún. jövevényfolyók jellegzetes példája. Hossza alapján első-második, vízgyűjtő területe szerint ötödik, vízhozama ($1584\ m^3/s$) alapján azonban nincs az

„élmezőnyben”, hiszen még a mindössze $812\ km$ hosszú **Rhone** folyó is megelőzi ($1900\ m^3/s$). A vízhozam lista negyedik helyezettje, az **Orinoco** ($28\,000\ m^3/s$) épp ellenkező okból jellemző. A bő csapadékos területeket átszelő folyó hosszúsága alapján ($2500\ km$) csupán a 35 . helyet foglalja el a Föld folyói között.